

København d. 19 marts 2008

Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
(2. samling)
FLF alm. del - Bilag 185
Offentligt

Stop kalvefostrenes lidelse

Kære dyrevelfærdsordfører

Forsøgsdyrenes Værn har igennem de sidste to år foretaget en undersøgelse af produktionen og anvendelsen af føtalt kalveserum (serum udvundet af blod fra kalvefostre). Undersøgelsen viser bl.a., at produktionen af føtalt kalveserum er forbundet med alvorlige dyreværnsmæssige problemer.

Føtalt kalveserum anvendes i stort omfang i forskning og produktion af lægemidler, til trods for at der eksisterer en lang række dyrevenlige, syntetiske alternativer. I 2006 blev der ifølge Fødevarestyrelsen importeret over 50.000 liter føtalt kalveserum til Danmark, hvilket svarer til serum fra flere end 100.000 dyr. Den metode, hvorved serum udvindes fra kalvefostrene, er lidelsesfuld og fører til en langtrukken død. Størstedelen af de fostre, der bruges til produktion af føtalt kalveserum, befinder sig i den sidste tredjedel af drægtighedsperioden på tapningstidspunktet. Dyrene har på dette tidspunkt en veludviklet evne til at føle smerte. Blodtapningen sker direkte fra hjertet ved såkaldt hjertepunktur - et indgreb, der regnes for at være særdeles smertefuldt

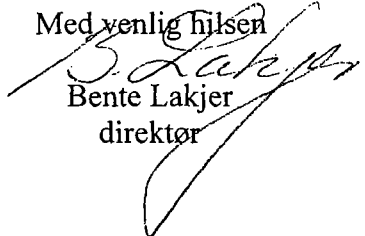
De dyreværnsmæssige problemer med produktionen af føtalt kalveserum er nærmere beskrevet i det vedlagte materiale, hvor der også gøres rede for en række videnskabelige og sikkerhedsmæssige problemer med produktet. Føtalt kalveserum er et udefineret og uensartet produkt, og brugen af det i arbejdet med cellekulturer medfører, at der indføres en ukontrollerbar variabel i forsøgene, til skade for forsøgenes pålidelighed og anvendelighed. Føtalt kalveserum er desuden ofte forurenset med mikroorganismer såsom bakterier og vira, der udgør en betydelig sikkerhedsrisiko. F.eks. kan vira fra føtalt kalveserum overføres til mennesker eller dyr gennem vacciner, der er fremstillet med brug af FBS. Af hensyn til både menneskers og dyrs sikkerhed anbefaler såvel danske som internationale sundhedsorganisationer, at man går bort fra anvendelsen af føtalt kalveserum i produktionen af lægemidler. Rapporten redegør endvidere for lovgivningen på området og for de eksisterende alternativer til føtalt kalveserum. Vi håber, at du vil give dig tid til at læse det vedlagte materiale.

Eftersom den nuværende produktionen af føtalt kalveserum er dyreværnsmæssigt uforsvarlig, vil vi bede dig:

1. Arbejde for at den danske dyreværnslovgivning udvides til også at omfatte fostre fra 1/3 inde i fostertilstanden, så det bliver ulovligt at tappe blod fra levende fostre.
2. Arbejde for et dansk forbud og et EU-forbud mod import af serum udvundet fra levende fostre (uanset dyreart)
3. Fremme erstatningen af føtalt kalveserum med eksisterende syntetiske alternativer ved at:
 - a. Pålægge alle offentlige forskningsinstitutioner at udarbejde en strategi for udfasning af brugen af føtalt kalveserum til fordel for syntetiske næringsmedier.
 - b. Sikre, at statslige forskningsråd ved uddeling af forskningsmidler stiller krav om, at animalsk serum så vidt muligt erstattes med syntetiske næringsmedier.
 - c. Arbejde for, at krav om brug af syntetiske næringsmedier bliver indarbejdet i internationale retningslinjer for testning af lægemidler og kemikalier.
4. Give økonomisk støtte til udviklingen af flere dyrevenlige alternativer til animalsk serum.

Forsøgsdyrenes Værn har udarbejdet en liste med over 80 dyrevenlige alternativer til føtalt kalveserum. Vi håber, du vil gøre en indsats for, at danske forskere i fremtiden går over til at anvende de langt sikrere dyrefri alternativer.

Med venlig hilsen

Bente Lakjer
direktør

Resume af Forsøgsdyrenes Værns rapport om føtalt kalveserum: *Helliger målet midlet?*

Formålet med rapporten

Formålet med Forsøgsdyrenes Værns rapport har været at rette opmærksomhed mod de dyreetiske problemer, der er forbundet med produktionen af føtalt kalveserum (FBS). Sekundært har vi set på de videnskabelige og sikkerhedsmæssige risici ved produktet. Føtalt kalveserum er serum udvundet af blod fra kalvefostre. FBS bruges som et såkaldt næringsmediesupplement ved dyrkning af celler til bl.a. reagensglasforskning. Den metode der anvendes ved blodtapningen af kalvefostrene, er smertefuld og derfor kritisabel set i et dyreetisk perspektiv. Der er desuden en række alvorlige videnskabelige og sikkerhedsmæssige problemer forbundet med anvendelsen af føtalt kalveserum.

Tapning af blod

Udvindelsen af føtalt kalveserum foregår primært i forbindelse med ekstensiv kvægdrift, d.v.s. kvægdrift, hvor tyre og kvier går frit sammen uden videre opsyn. Blandt de største producentlande finder vi, Argentina, Australien, Brasilien, New Zealand og USA. De kalvefostre, som anvendes til FBS-produktion, stammer i reglen fra kvier, der sendes til slagting. På slagteriet skæres koen op som led i den almindelige slagteprocedure. Er hun drægtig, fjernes fosteret, der stadig befinder sig i livmoderen, og det sendes videre til et særligt lokale, hvor det skæres fri af livmoderen, renses for fostervand og desinficeres. Blodet tappes ved såkaldt hjertepunktur, hvor der stikkes en kanyle direkte ind i fosterets bankende hjerte. Indgrebet er meget smertefuldt, og Forsøgsdyrenes Værn finder denne udvindelsesprocedure helt uacceptabel. Af dyreværns-mæssige hensyn er det derfor vigtigt at afvikle brugen af føtalt kalveserum.

Risici

Der knytter sig en række videnskabelige og sikkerhedsmæssige problemer til anvendelsen af føtalt kalveserum. Føtalt kalveserum er et udefineret og uensartet produkt, og brugen af det i arbejdet med cellekulturer medfører, at der indføres en ukontrollerbar variabel i forsøgene, til skade for forsøgenes pålidelighed og anvendelighed. Føtalt kalveserum er desuden ofte forurenset med mikroorganismer såsom bakterier og vira, der udgør en betydelig sikkerhedsrisiko. F.eks. kan vira fra føtalt kalveserum overføres til mennesker eller dyr gennem vacciner, der er fremstillet med brug af FBS. De videnskabelige og sikkerhedsmæssige problemer med føtalt kalveserum bliver forværret af, at produktionen af og handelen med produktet er præget af sjusk og svindel.

Lovgivning

De fleste landes dyreværnslovgivninger yder ingen eller utilstrækkelig beskyttelse af dyrefostre, herunder kalvefostre. Fostre omtales ikke i *Lov om Værn af Dyr* eller *Lov om Dyreforsøg*, og det er usikkert, om fostre på nogen måde er omfattet af de to love. I EU-regi overvejer man nu at inkludere dyrefostre i lovgivningen på dyreforsøgsområdet i forbindelse med den forestående revision af direktiv 86/609/EØF om beskyttelse af dyr, der anvendes til forsøg og andre videnskabelige formål. Der kan med andre ord, i hvert fald på europæisk plan, observeres et begyndende positivt skred i dyrefostres juridiske status, og Forsøgsdyrenes Værns undersøgelse af føtalt kalveserum er derfor helt i tråd med de tiltag, der sker på dyreværnsområdet i disse år.

Alternativer til føtalt kalveserum

Der findes mange alternativer til føtalt kalveserum i form af syntetiske, ikke-animalske næringsmediesupplementer. Når man anvender et næringsmediesupplement, der er fremstillet kunstigt i et laboratorium, ved man med sikkerhed, hvad produktet indeholder. Det betyder, at man undgår den usikkerhed, som organisk materiale uundgåeligt repræsenterer i en forsknings- eller fremstillingsproces.

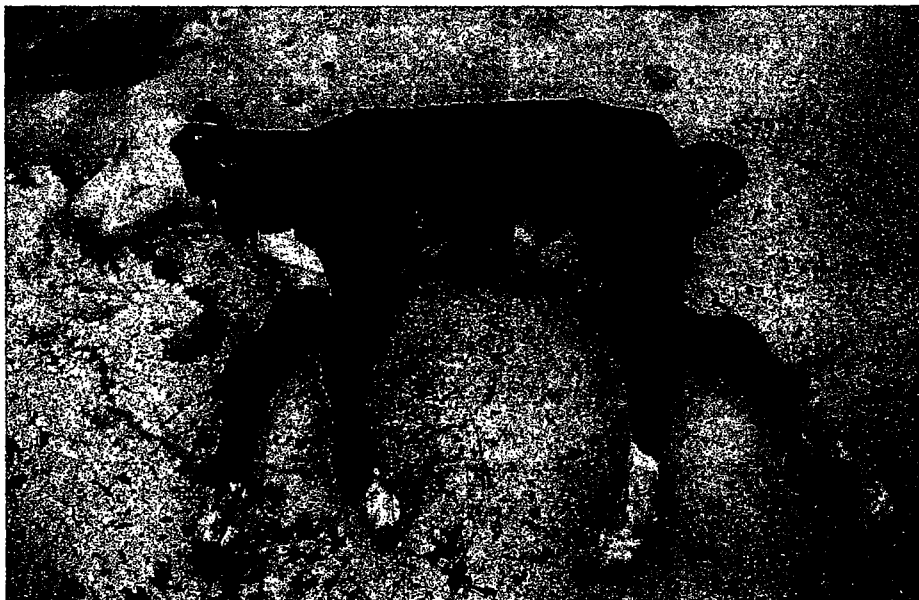
I de senere år er det blevet betydeligt lettere for forskere at finde frem til de alternativer, der er anvendelige i netop deres forskning. Ikke alle alternativer til FBS er anbefalelsesværdige ud fra et dyreetisk synspunkt, og Forsøgsdyrenes Værn har derfor, på baggrund af forskellige databaser, udarbejdet en liste med over 80 alternativer til føtalt kalveserum, som efter vore oplysninger udelukkende består af ikke-animalske komponenter. Denne liste findes bagest i vor rapport.

Anbefalinger

På baggrund af rapportens konklusioner fremkommer Forsøgsdyrenes Værn med følgende anbefalinger:

1. *Dyreværnsloven, Lov om dyreforsøg* og den danske slagteribekendtgørelse skal udvides til at omfatte fostre fra 1/3 inde i fostertilstanden. Ved slagtning af drægtige dyr skal det sikres, at fostrene aflives hurtigt og humant. Det skal om nødvendigt præciseres, at det ikke er tilladt at udtage blod eller andet væv fra levende fostre.
2. EU's dyreforsøgslovgivning og slagterilovgivning (Rådsdirektiver 86/609/EØF og 93/103/EF) skal udvides til at omfatte fostre fra 1/3 inde i fostertilstanden. Ved slagtning af drægtige dyr skal det sikres, at fostrene aflives hurtigt og humant. Det skal om nødvendigt præciseres, at det ikke er tilladt at udtage blod eller andet væv fra levende fostre (uanset dyreart)
3. Import af serum udvundet fra levende fostre (uanset dyreart) skal forbydes både i Danmark og i EU.
4. Alle offentlige forskningsinstitutioner (universiteter, hospitaler og sektorforskningsinstitutter) skal udarbejde en strategi for udfasning af brugen af føtalt kalveserum til fordel for syntetiske næringsmedier.
5. Statslige forskningsråd og andre offentlige instanser, der støtter dansk forskning, skal i forbindelse med behandling af ansøgninger om midler bede om oplysninger om, hvilke næringsmedier der påtænkes anvendt, og kræve, at ansøger gør rede for, hvorfor en påtænkt brug af føtalt kalveserum eller andre animalske næringsmedier ikke kan erstattes af syntetiske næringsmedier.
6. EU-Kommissionen skal fremme erstatningen af føtalt kalveserum med syntetiske alternativer ved bl.a. at a) oprette og løbende opdatere en central database over syntetiske alternativer til føtalt kalveserum – evt. i tilknytning til ECVAM, b) give økonomisk støtte til udviklingen af syntetiske alternativer til føtalt kalveserum, og c) stille krav om, at der så vidt muligt anvendes syntetiske næringsmedier i EU-støttede forskningsprojekter.
7. Den danske regering og EU-Kommissionen skal arbejde for, at internationale retningslinjer for in vitro testning af lægemidler, kemikalier og andre stoffer så vidt muligt baserer sig på celle-linjer, som lever på definerede syntetiske næringsmedier.

Stop kalvenes lidelser

Efter den drægtige ko er blevet slagtet, fjernes det levende foster. Der stikkes en kanyle direkte ind i fosterets bankende hjerte, og dyrets blod ledes gennem kanylen og opsamles i en pose. Efterhånden som fosteret bliver tømt for blod, dør det af iltmangel. Sådan foregår produktionen af føtalt kalveserum, som anvendes i celledyrkning. Men der findes alternativer. Hjælp os med at få sat en stopper for kalvenes lidelser. Læs hvad du kan gøre →

Landsforeningen Forsøgsdyrenes Værn
Gothersgade 160, 1123 København K
Tlf. 33-320016, Fax 33-328112, www.glemtedyr.dk

Stop kalvefostrenes lidelse

Landsforeningen Forsøgsdyrenes Værn har iværksat en kampagne imod produktionen og brugen af føtalt kalveserum. Vi mener, at føtalt kalveserum er et uetisk produkt, som produceres på en dyreværnsmæssigt dybt uforsvarlig måde. Og der er andre veje: Forsøgsdyrenes Værn har udarbejdet en liste med over 80 syntetiske alternativer til føtalt kalveserum.

Danmark importerer hvert år over 50.000 liter føtalt kalveserum – det svarer til serum fra flere end 100.000 dyr.

Aftagerne af føtalt kalveserum er forskningsinstitutioner og virksomheder, som i stor udstrækning er uvidende om den lidelse, der er forbundet med produktet. Vi forsøger derfor at komme forbruger af føtalt kalveserum til livs ved at informere forskningsinstitutioner og virksomheder om de dyrevelfærdsmæssige problemer med føtalt kalveserum og om de tilgængelige alternativer. Derudover forsøger vi at påvirke politikere i Danmark og EU til at vedtage lovgivning, som beskytter kalvefostrene mod lidelse, samt til at fremme udviklingen og brugen af alternativer.

Hvad er føtalt kalveserum?

Føtalt kalveserum er serum udvundet fra kalvefostre. Serum er den klare væske, der bliver tilbage, efter at blodet er størknet. Føtalt kalveserum anvendes som næringsmedie til dyrkning af celler til forskning og produktion af lægemidler.

Føtalt kalveserum forårsager lidelse

Den metode, hvorved kalvefostrene tappes for blod, er lidelsesfuld for dyrene. Størstedelen af de fostre, der bruges til produktion af føtalt kalveserum, befinder sig i den sidste tredjedel af drægtighedsperioden på tapningstidspunktet. Dyrene har på dette tidspunkt en veludviklet evne til at føle smerte. Blodtapningen sker direkte fra hjertet ved såkaldt hjertepunktur – et indgreb, der regnes for at være særdeles smertefuldt.

Videnskabelige og sikkerhedsmæssige problemer

Føtalt kalveserum er et produkt, hvis nøjagtige indhold er ukendt og desuden varierer fra vareparti til vareparti. Det betyder, at brugen af føtalt kalveserum

er med til at gøre videnskabelige forsøg mindre pålidelige og dermed sværere at drage nytte af. Føtalt kalveserum er endvidere ofte forurenset med mikroorganismer såsom bakterier og vira, der udgør en betydelig sikkerhedsrisiko. For eksempel kan vira overføres til mennesker eller dyr gennem en vaccine, der er fremstillet med brug af føtalt kalveserum. På denne baggrund fraråder en række sundhedsmyndigheder i Danmark og i udlandet brugen af føtalt kalveserum.

Hvor produceres føtalt kalveserum?

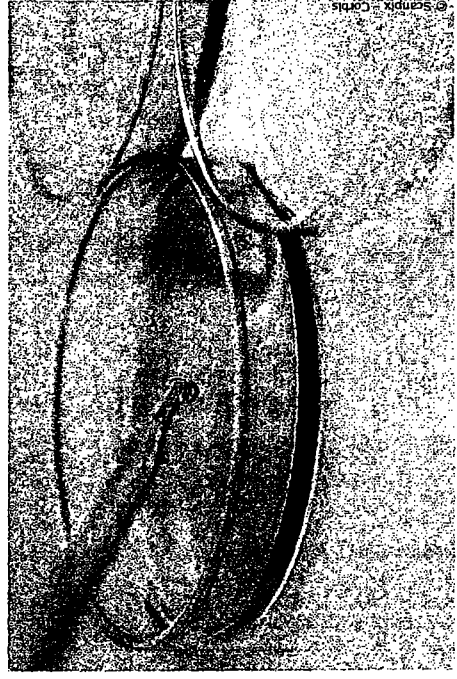
Føtalt kalveserum produceres fortrinsvis i lande med stor udendørs kvægdrift. USA, Argentina, Brasilien, New Zealand og Australien er blandt de største producenter af serum på verdensplan.

Hvad med Danmark?

Efter Forsøgsdyrenes Værns oplysninger produceres der ikke føtalt kalveserum til kommercielt brug i Danmark. Danmark importerer i stedet produktet fra andre lande. Ifølge Fødevarerstyrelsen importerede Danmark i 2006 over 50.000 liter føtalt kalveserum, hvilket svarer til serum fra flere end 100.000 dyr.

Der er alternativer

Heldigvis eksisterer der alternativer, som ikke forårsager lidelse, og som desuden er fri for de videnskabelige og sikkerhedsmæssige problemer, der er forbundet med brugen af føtalt kalveserum. Disse alternativer består i rent syntetiske næringsmedier. Forsøgsdyrenes Værn har udarbejdet en liste med over 80 alternativer til animalsk serum, som vi stiller til rådighed for etisk bevidste forskere, som ønsker at gå i en mere dyrevenlig retning med deres forskning.

Forsøgsdyrenes Værn har udarbejdet en database med over 80 syntetiske alternativer til føtalt kalveserum.

Forsøgsdyrenes Værn opfordrer danske politikere til at

- arbejde for at den danske dyreværnslovgivning udvides til også at omfatte fostre fra 1/3 inde i fostertilstanden, så det bliver ulovligt at tappe blod fra levende fostre.
- arbejde for et dansk forbud og et EU-forbud mod import af føtalt serum tappet fra levende fostre (uanset dyreart).
- fremme erstatningen af føtalt kalveserum med eksisterende syntetiske alternativer.
- give økonomisk støtte til udviklingen af flere dyrevenlige alternativer til animalsk serum.